

Nevşehir Milletvekili Ali Baran Numanoğlu ve 13 arkadaşının, Türkiye Halk Bankası ve Halk sandıkları hakkındaki 2284 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair olan 5652 ve 6854 sayılı kanunlara ek kanun teklifi ve Ticaret, İçişleri, Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/245)

7 . 5 . 1962

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Tadil edilmesi istenen (Türkiye Halk Bankası ve Halk Sandıkları hakkındaki 2284 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzı maddelerin eklenmesine dair olan 5652, 6854 sayılı kanunlara ait) ek kanun teklifi gerekçesiyle birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğine müsaadelerinizi arz ederiz.

Nevşehir Milletvekili <i>A. B. Numanoğlu</i>	Kırşehir Milletvekili <i>Memduh Erdemir</i>	İstanbul Milletvekili <i>S. Evren</i>	Kastamonu Milletvekili <i>İ. H. Yılanlıoğlu</i>
Yozgat Senatörü <i>N. Çetintas</i>	Kars <i>L. Aküzüm</i>	Kars <i>S. Öktem</i>	Afyon K. <i>Ş. Güler</i>
Ankara Milletvekili <i>Z. Pehlivanlı</i>	Ordu Milletvekili <i>Ş. Pehlivanıoğlu</i>	Kars <i>K. Kaya</i>	Ağrı <i>K. Özcan</i>
	Kırşehir <i>H. Özmen</i>	Konya Milletvekili <i>K. Ataman</i>	

GEREKÇE

Memleketimizde küçük kredi ihtiyacını karşılamak üzere 18.6.1933 tarih ve 2284 sayılı Kanunla Halk Bankası ve Halk Sandıkları kurulmuştur. Adı geçen kanunda derpiş edildiği üzere Halk Bankası, küçük kredi işini merkezden idare edecek kuvvetli millî bir müessese olarak, küçük krediyi tesis ve tevzi işi Halk Sandıkları tarafından yürütülecek, ancak Halk Sandıklarının mahallî tesirlerden uzak tutulabilmesi için müdürlerinin tâyini malî, idari ve teknik denetlemeleri Halk Bankasına aidolacaktır. Bu mucip sebepler dolayısıyla Halk Bankası, yurt içinde şubesi olmayan sadece Halk Sandıklarını kuran, destekliyen ve denetliyen bir ana banka olmuştur.

Memleketin küçük kredi ihtiyacı; Halk Sandıkları ve ajansları vasıtasıyla sağlanmaya çalışılmıştı. Ancak Halk Sandıkları ayrı birer tüzel kişi olmaları dolayısıyla tatbikatta Gider Vergisi, Damga Resmi ve diğer kırtasi muameleler bu kurumlar için ağır külfetler doğurduğundan 31.3.1950 tarih ve 5652 sayılı Kanunla Halk Bankasına yurt içinde şube ve ajans açmak yetkisi verilmiştir. Böylece bir yandan Halk Bankasının bütün yurda yayılan şubeleri, öte yandan Halk Bankasının deneti altında bulunan ve ayrı tüzel kişiliği olan Halk Sandıkları vasıtasıyla küçük kredi ihtiyacının karşılanmasına gayret edilmiştir.

Ancak küçük kredinin bir merkeze bağlı olmakla beraber tüzel kişiliği haiz iki kuruluş tarafından karşılanması tatbikatta bâzı mahzurların meydana gelmesine yol açmıştır.

5652 sayılı Kanunun gerekçesinde kaydedilen malî ve idari külfetlerden başka tüzel kişiliği haiz Halk Sandıklarında birer İdare Meclisi ve Murakıpler Kurulu bulunması ayrı bir masrafı gerektirmiştir. Bunun dışında Halk Sandıklarının, mahallî tesirlerden korumak için 2284 sayılı Kanun gereğince sandık müdürlerinin Halk Bankasınca tâyin edilmesi de bu mahzuru tamamen önliyelemiştir. Ayrıca 5652 sayılı Kanunun 9 ncu maddesi Halk Bankasına yapılan mahallî sermaye iştirakinin 500 000 liraya vardığı yerlerde Halk Sandığı açılmasını âmir bulunduğu cihetle Ankara, İstanbul ve İzmir'de Halk Sandıkları ve ajansları kurulmuş, buralarda Halk Bankası şubeleri açılmamıştır. Bu durumun neticesi olarak Halk Bankasının Umumî Müdürlüğünün bulunduğu Ankara'da merkez şubesi yoktur. Bir bankanın Ankara, İstanbul ve İzmir gibi şehirlerde şubesinin bulunmamasının mahzurları ise kolayca takdir edilir. Bugün artık herkesce bilinen bir gerçektir ki, küçük bankalar mevduat celbi bakımından büyük bankalara nisbetle daha az imkâna sahiptirler.

Bu bakımdan Ankara, İstanbul ve İzmir'de Halk Bankasının şubesinin açılmaması, onun yerine Halk Sandığı gibi küçük kredi kurumlarının bulunması Halk Sandıklarının, dolayısıyla Halk Bankasının mevduat celbetmek imkânlarını daraltmakta, bu da bankanın çalışmaları bakımından güçlükler doğurmaktadır. Bütün bu mahzurları önlemek, Halk Sandıklarının ayrı birer tüzel kişi olmaları dolayısıyla meydana gelen malî ve idari külfetleri ortadan kaldırmak İdare Meclisi ve Murakıpler Kurulu için yapılan masraflardan tasarruf sağlamak Ankara, İstanbul ve İzmir'de Halk Bankasının şube açmak suretiyle hizmet ve mevduat celbi imkânlarını artırmak, nihayet bir birine bağlı olan Halk Bankası ile Halk Sandıklarının personel kadroları arasında beraberlik ve seyyalilik kurmak gayesiyle bu kanun teklifi hazırlanmıştır.

5652 sayılı Kanunun 9 ncu maddesi mahallî iştirakin 500 000 lirayı aştığı yerlerde Halk Sandığı kurulmasına âmir bulunduğu cihetle, bu maddenin kaldırılması ve bu maddeye göre kurulmuş olan Halk Sandıkları ve ajanslarının Halk Bankasının şube ve ajansı haline getirilmesi teklifin 1 nci maddesini teşkil etmektedir.

Halk Sandıkları Halk Bankasının birer şubesi haline getirilince tüzel kişiliği haiz olan bu kurumların bütün menkul ve gayrimenkul mallarıyla hak, vecibe, alacak ve borçlarının Halk Bankasına intikali tabii bulunduğundan, bu netice, teklifin 2 nci maddesiyle sağlanacaktır.

Halk Bankası ve Halk Sandıklarının kredi açtıkları Esnaf teşekkülleri üzerinde denetleme yetkileri 2284 sayılı Kanunla konulmuş hükümler icabıdır. Halk Sandıkları kaldırıldığı cihetle bu yetkinin Halk Bankasına geçmesini sağlamak üzere 3 ncu madde tasarıya konulmuştur.

Ancak esnaf ve küçük sanat erbabının kurduğu başlıca müesseseler olan ve Halk Bankası kredilerinden geniş ölçüde faydalanan kooperatifler üzerinde Bankanın denetlemesini tesirli bir hale getirmek, kooperatiflerin mevzuat ve banka usullerine riayet etmelerini ve gelişmelerini sağlamak maksadiyle, mevzuat ve bankacılık usulüne aykırı hareketi görülen kooperatif müdürlerinin veya bu vazifeyi görenlerin işten uzaklaştırılması ve yerlerine tâyin yapılması yetkisini bankaya tanıyan ikinci fıkra maddeye eklenmiş ve kooperatif ortaklarının kefalet sebebiyle alınacak masraf karşılıklarının şikâyeti mucip olmayarak âdil bir şekilde tesbiti için de maddenin 3 ncu fıkrası sevk edilmiştir.

5652 sayılı Kanunun 14 ncu maddesi gereğince İl Özel İdareleriyle Belediyeler her yıl gelirlerinin % 1/2 Halk Sandıklarının sermayesine iştirak payı olarak adı geçen kurumlara yatırılır. Halk Sandıkları kaldırıldığına göre, İl Özel İdareleriyle Belediyelerin aynı iştirak payını Halk Bankasına yatırmakta devam etmelerini sağlamak maksadiyle 4 ncu madde kaleme alınmıştır.

Halk Sandıkları pay sahiplerinin hisse senetlerini, bu sandıklar kaldırıldığı cihetle Halk Bankası hisse senetleriyle değiştirmelerini sağlamak, mülga Ticaret Kanunu hükümlerine göre çıkarılmış olan 500 liradan az değerdeki hisse senetleri için 6763 sayılı Kanunun 23 ncu maddesinin bu hisse senetlerinin sağladığı rey bakımından tanıdığı müktesep hakkı korumak maksadiyle teklife bir de geçici madde eklenmiştir.

Son maddeler de kanun yürürlük ve yürütme şeklini tesbit etmektedir.

Ticaret Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Ticaret Komisyonu
Karar No. 21
Esas No. 2/245

16 . 10 . 1962

Yüksek Başkanlığa

Nevşehir Milletvekili Ali Baran Numanoglu ve 13 arkadaşının Türkiye Halk Bankası ve Halk Sandıkları hakkındaki 2284 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler ilâvesine dair kanun teklifi ilgili Bakanlık ve Halk Bankası temsilcilerinin de iştirakleri ile Komisyonumuzda görüşüldü.

Komisyonumuz gerekçede izahı yapılan hususları uygun görmüş ancak üçüncü maddenin ikinci fıkrasının sonuna, işten el çektirilen şahsın mesuliyet veya ademimesuliyetinin adli mercilerce kesin bir karara bağlanması imkânının sağlanması gayesiyle, «Bu takdirde banka işten el çektirilenler hakkında (7) gün içinde adli makamlar nezdinde kanuni takibat talebinde bulunur.» cümlesi eklenmiş ve madde bu şekilde değiştirilerek diğer maddeler aynen ve oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince İçişleri Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan İzmir A. Ertunga	Bu Rapor Sözcüsü Sinop C. Karahan	Balıkesir C. Kanpulat	Burdur N. Yavuzkan İmzada bulunamadı
Bursa Z. Uğur	Gaziantep H. İncioğlu İmzada bulunamadı	İstanbul V. Özarar	Konya S. Kuzucu

İçişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu
Karar No. 13
Esas No. 2/245

18 . 12 . 1962

Yüksek Başkanlığa

Nevşehir Milletvekili Ali Baran Numanoglu ve 13 arkadaşının, Türkiye Halk Bankası ve Halk Sandıkları hakkındaki 2284 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine dair olan 5652 ve 6854 sayılı Kanunla ek kanun teklifi, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda tetkik edildi :

Tümü üzerinde cereyan eden görüşmeler neticesinde, teklif metni müzakereye esas ittihaz edilmiş ve teklifin gerekçesinde belirtilen hususlar Komisyonumuzca da yerinde görülerek, maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

İki ayrı fikrin aynı madde de bulunmasını kanun yapma tekniği bakımından mahzurlu gören Komisyonumuz, 3 ncü maddenin son fıkrasına 4 ncü madde şeklinde mütalâa ederek 3 ncü maddeyi ikiye bölmüş, 1 ve 2 nci maddeleri aynen, 3 ncü maddeyi, 3 ve 4 ncü madde şeklinde yazmak suretiyle, madde numaraları arasındaki teselsülü temin etmek için de, 4 ncü maddeyi 5 nci, 5 nci maddeyi 6 ncı ve 6 ncı maddeyi de 7 nci madde olarak, metinde başka geçici madde bulun-

madığından, «Geçici madde 1» şeklinde yazılmış olan geçici madde ise, geçici madde şeklinde ve teklifte olduğu gibi bırakılmış ve yapılan bu değişikliklerle teklif kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Maliye Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu Başkanı
İzmir
O. S. Adal

Sözcü
Edirne
İ. Ertem

Aydın
M. Gedik

Çorum
H. İncesulu

Konya
İ. Kabadayı

Kütahya
S. Sarpaşar

Maras
A. Hüdayioğlu

Maliye Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Maliye Komisyonu

Esas No. : 2/245

Karar No. : 39

16 . 1 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Nevşehir Milletvekili Ali Baran Numanoğlu ve 13 arkadaşının, Türkiye Halk Bankası ve Halk sandıkları hakkındaki 2284 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair olan 5652 ve 6854 sayılı kanunlara ek, İçişleri Komisyonundan muhavvel kanun teklifi; Maliye, Ticaret Bakanlığı ve Halk Bankası Umum Müdürlüğü temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda tetkik ve müzakere olundu.

Görünürde, Halk sandıklarını Halk Bankasının birer şubesi haline getirmek hedefi müşahade ediliyorsa da, haddi zatında asıl gayenin, Esnaf Kefalet Kooperatiflerini Halk bankalarının vesayeti altına almaktan başka bir netice ve mâna istihraç edilemez.

Teklifte, Sandığın bütün vebeleri Halk Bankasına devredilir deniyor.

Esasen Esnaf Kefalet Kooperatifleri tarafından kabul edilen örnek statünün 43 nci maddesine göre, Halk bankaları bu kooperatiflerin tabii murakıpleridir.

Keza 2284 sayılı Kanun Halk bankalarına bu denetleme yetkisini verdiği göre, sandıklar kaldırılrsa da kaldırılmasa da bu salâhiyetin devri bir mucip sebebolamaz.

Teklifte, bankaca yapılacak teftiş sonunda, mevzuat ve banka muamelelerine uygun hareket etmedikleri anlaşılan kooperatif müdürlerine veya bu görevi yapanlara yani idare meclisine işten elçektirilir deniyor.

Bu hüküm mer'i Anayasaya aykırıdır. Nitekim Anayasanın 122 nci maddesi, kanun niteliğindeki meslek teşekküllerinin seçimiyle iş başına gelmiş organlarına, bir yargı mercii kararına dayanmaksızın, işten elçektirmek yetkisini idareye dahi vermezken, bunun bir şirket olan Halk Bankasına verilmesi Anayasamıza mugayirdir.

Keza Anayasanın 4 nci maddesi, «Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almıyan bir devlet yetkisi kullanamaz» der. Halbuki burada Halk Bankası, membainı Anayasadan almıyan bir devlet yetkisi ile teşhiz edilmek istenmektedir.

Keza Anayasanın 11 nci maddesi «Bir kanunla kamu yararı, genel ahlâk, kanun düzeni, sosyal adalet ve millî güvenlik gibi sebeplerle de olsa bir hakkın ve hürriyetin özüne dokunulamaz» der.

Kooperatiflerin seçimle iş başına gelmiş organları da, Anayasanın bu şekilde teminatı altına almıştır. Böylece işten elçektirme yetkisi de Anayasaya aykırıdır.

Anayasamızın önemli telâkki edilecek maddelerinden birisi de 51 nci maddedir. Burada «Devlet kooperatifçiliğın gelişmesini sağlayacak tedbirleri almakla mükelleftir» diye âmir bir hüküm vaz ve kabul edilmiştir.

Halbuki burada banka usullerine uygun hareket etmediklerinden ötürü kooperatiflerde vazife alan şahıslar işten atılmak tehlikesiyle karşı karşıya bulunacaklar ve bittabi vazife almaktan çekineceklerdir. Bu ise kooperatiflerin kurulmasını teşvik değil baltalayıcı bir tesir yaratır.

Bu teklif Ticaret Kanunu hükümlerine de aykırıdır; kooperatif şirketler, Ticaret Kanununun 486, 487 ve 488 nci maddelerinde hudutları tâyin edilmiş bulunan esas mukaveleler ile kurulurlar ve bu mukavelelerde kimler tarafından şirket işlerinin yürütülüp murakabe edileceği ve müdürün, idare meclisi âzalarının ve murakiplerin tâyin ve azil suretleri ve salâhiyetlerinin hudutları tesbit olunur.

Vazifelerinin devam müddetinin tâyin edilmesi de, kanunun 487 nci maddesi iktizasından bulunduğuna göre, bahis mevzuu teklif, Ticaret Kanununun hükümlerine dahi mugayirdir.

Şu da bir gerçektir ki; halk bankaları ve sandıkları on seneyi müteceviz bir zamandan beri, kooperatifler kefaletiyle verdikleri kredilerden dolayı vâde temdidi veya bu yolda muameleler takibine pek cüzi çapta başvurdukları halde, aynı halk bankaları ve sandıkları; kooperatifler dışındaki tüccar ve sanayicilere açtıkları büyük üniteler halindeki kredilerden dolayı vâde temdidine veya bu yoldaki muamelelere büyük nisbette müracaat etmişlerdir.

Bütün bu mülâhazalar şunu göstermektedir ki, Devlet müdahalesini bu şekilde müesseselerin idaresine cevaz verecek şekilde ileri götürmek bunlardan beklenen dinamizmi ve randımanı artırmaz; bilâkis bu müesseselerin saf dışı bırakılması neticesini tevliededir.

Bu zaviyeden komisyonumuzda değerlendirilen teklif, esnaf kefalet kooperatifleri bünyesinde bulunan doksanbin esnafın mukadderatını baltalayıcı mahiyette telâkki edilerek şayanı kabul görülmeyip reddedilmiştir.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan
Gümüşane
N. Küçükler

Bu Rapor Sözetüsü
Aydın
N. Müren
İmzada bulunamadı

Adana
Muhalifim
Y. Aktimur

Ağrı
Söz hakkım mahfuzdur
Muhalifim
N. Güngör

Kocaeli
C. Babac

Manisa
Y. Yakut

Muş
Açıklanan mühim sebepler dolayısıyla halk sandıklarının şube haline getirilmesidir.
Söz hakkım baki kalmak üzere muhalifim.
S. Mutlu

Ordu
O. N. Hazinesdar

Bütçe Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Komisyonu
Esas No. : 2/245
Karar No. : 113

4 . 7 . 1963

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Nevşehir Milletvekili Ali Baran Numanoglu ve 13 arkadaşının, Türkiye Halk Bankası ve Halk Sandıkları hakkındaki 2284 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine dair olan 5652 ve 6854 sayılı kanunlara ek kanun teklifi Ticaret, İşleri ve Maliye Komisyonu raporları komisyonumuza havale edilmiş olmakla, Ticaret, İşleri, Maliye Bakanlıkları temsilcileri Halk Bankası Genel Müdürü hazır oldukları halde incelendi ve görüşüldü.

2284 sayılı Kanunla Türkiye Halk Bankasına halk sandıkları kurmak yetkisi tanınmış, Ankara'da, İstanbul'da daha sonra da İzmir'de olmak üzere üç sandık kurulmuştur. Bankanın şube açmak salâhiyeti olmadığından bu sandıklara bağlı olarak illerde muhtelif ajanslar açılmıştır. Bilâhara 5652 sayılı Kanunla şube açmak yetkisi de verildiğinden bu ajanslar bankanın şubesi haline inkılâbetirilmişdir.

Bu üç sandık hususi şahısların da iştirak ettiği birer anonim şirket iseler de, sermayesinin % 90 ı Halk Bankasının, bir kısmı özel idarelerin, pek az bir kısmı da hakiki şahıslarıdır.

Teklifin 1 ve 2 nci maddesi ile bu sandıklar Halk Bankasının şubesi haline gelmektedirler. Bu sandıklarda hissesi olan pek az şahıs daha çok büyük sermayeli olan Halk Bankasının hissedarı haline geleceklerdir ki, bu devir onlar için daha faydalı olmaktadır. Diğer özel idarelerin ve belediyelerin ise bu devre muvafakatleri olduğu öğrenilmiştir.

Bu değişme ile Halk Bankası; müstakil bir anonim şirketin idare meclisi, personel, levazım gibi ve saire uzuvlarına sahibolan sandıkların, bu uzuvlardan mütevellit masraflarından, keza muhtelif muamele vergilerinden kurtarılacağı gibi İstanbul, İzmir ve Ankara'da teşkilât kurarak tevdiat toplama imkânına da sahibolabilecektir.

Teklifin 3 ve 4 ncü maddelerinde bankanın kredi verdiği kooperatiflerin bankaca nasıl denetleneceği bankadan alınan bu kredilerin vatandaşa fâhiş surette intikalini önleyici tedbirlerin nasıl olacağı ve halk sandıklarının bilûmum vecibelerinin Halk Bankasınca ne şekilde yerine getirileceği derpiş olunmaktadır.

Küçük sanat erbabı tarafından vücuda getirilen kooperatifler bankadan kredi aldıkları takdirde bankanın deentimine tâbi olmaları tabii görülmektedir.

Diğer taraftan bugünkü durumlarıyla bu kooperatifler üzerinde bankanın hiçbir yetkisi bulunmaması hasebiyle bu teşekküller istediği gibi hareket etmekte bilhassa esnafa verilen kredilerde % 21 e kadar faiz ve masraf karşılığı alınmakta olduğu anlaşılmıştır. Bu mevzuda da bir birliği sağlamak ve esnafı fâhiş faizlerden kurtarmak ve kooperatif idarecilerinin de israflarına mâni olmak maksadiyle kooperatiflerin alacakları idare masrafları karşılığının muayyen bir nisbette tesbiti yerinde görülmüştür.

Maliye ve Ticaret Bakanlıklarınca da müspet mütalâa verildiğinden İşleri Komisyonunun metni müzakereye esas tutularak maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Birinci madde aynen kabul edilmiştir.

İkinci maddede geçen (mallarıyla) kelimesi (malları) olarak değiştirilmiştir.

Üçüncü maddenin birinci fıkrasındaki (Esnaf ve küçük sanat erbabı tarafından vücuda getirilen teşekküller) ibaresi, şümlü bir mâna ifade ederek maksadın da dışına çıkıtığından (Kredi teşekkülleri ve dernekler) şeklinde değiştirilmiştir.

Kanun teklifinin 3 ncü maddesinin 2 nci fıkrasında yer alan kooperatif müdürlerinin veya bu görevi yapanların işten el çektirilebileceği hakkındaki hüküm şümlü bir mâna taşımakla beraber kooperatiflerin serbestliği prensibine de aykırı görüldüğünden kaldırılmış ve yerine bankaca yapılacak teftiş sonunda kooperatifin maddi kıymetleri ve kıymetli evrakları üzerinde suç işleyen mü-

dür veya bu görevi yapanların bu suçlarından yani zimmet, ihtilâs, evrakta sahtecilik ve kasde makrun ihmal suçlarından ötürü Devlet memurları gibi ceza görecekları hükmü vaz'edilmiştir.

Dördüncü madde ile kooperatiflerin idare masrafları için ortaklarından yapacakları tahsilâtın, açılan kredinin yıllık % 3 oranı ile mahdut olması kararlaştırılmıştır.

Diğer maddeleri ve geçici maddesi aynen kabul edilen kanun teklifi, öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Hatay Ş. İnal	Başkanvekili Balıkesir F. İslimyeli	Sözcü Ordu A. H. Onat	Kâtip Yozgat V. Uyar
Artvin S. O. Avcı	Aydın İ. Sezgin	Çanakkale Ş. İnan	Elâzığ Ö. F. Sanaç
Giresun Söz hakkım mahfuzdur İ. E. Kılıçoğlu	Gümüşane S. Savacı	İzmir N. Mirkelâmoğlu	Kars K. Okyay
Kastamonu S. Keskin İmzada bulunamadı	Kırşehir A. Bilgin	Konya R. Özal	Konya H. C. Yılmaz
Maras E. Kaplan	Sakarya N. Bayar	Siirt A. Yaşa	Sinop M. Alicanoğlu
		İmzada bulunamadı	
		Trabzon A. Şener	
		İmzada bulunamadı	

NEVŞEHİR MİLLETVEKİLİ ALİ BARAN
NUMANOĞLU VE 13 ARKADAŞININ
TEKLİFİ

Türkiye Halk Bankası ve Halk Sandıkları hakkındaki 2284 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddelerin eklenmesine dair olan 5652, 6854 sayılı kanunlara ek Kanun

MADDE 1. — 5652 sayılı Kanunun 9 ncü maddesi kaldırılmış ve 2284 sayılı Kanuna istinaden kurulmuş olan Ankara, İstanbul ve İzmir Halk Sandıkları ve ajansları Türkiye Halk Bankası A. Ş. nin şubeleri haline getirilmiştir.

MADDE 2. — Ankara, İstanbul ve İzmir Halk Sandıkları, bütün mallarıyla hak, vecibe, borç ve alacaklarıyla Türkiye Halk Bankası A. Ş. ne intikal etmiştir.

MADDE 3. — Esnaf ve küçük sanat erbabı tarafından vücade getirilen teşekküller Türkiye Halk Bankası A. Ş. kredilerinden faydalandıkları takdirde bankanın denetlemesine tabidir.

Bankaca yapılacak teftiş sonucunda mevzuat ve banka usullerine uygun hareket etmedikleri anlaşılan kooperatif müdürlerine veya bu görevi yapanlara banka tarafından işten elçektirilebilir.

Bu kooperatiflerin ortaklarına verdikleri kefaletten dolayı alacakları masraf karşılıkları, istihbarat ücretleri vesair her ne nam ile olursa olsun alınacak paraların âzami haddi bankaca kooperatif ortaklarından alınmakta olan faiz nisbetinin % 25 ini geçemez.

MADDE 4. — 5652 sayılı Kanunun 14 ncü maddesi gereğince il özel idareleriyle belediyeler, her yıl bütçelerinden ayıracakları asgari % 1/2 sermayeye katılma paylarını, kaldırır-

TİCARET KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Türkiye Halk Bankası ve Halk Sandıkları hakkındaki 2284 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddelerin eklenmesine dair olan 5652, 6854 sayılı kanunlara ek Kanun

MADDE 1. — Kanun teklifinin birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Kanun teklifinin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Esnaf ve küçük sanat erbabı tarafından vücade getirilen teşekküller Türkiye Halk Bankası A. Ş. kredilerinden faydalandıkları takdirde bankanın denetlemesine tabidir.

Bankaca yapılacak teftiş sonucunda mevzuat ve banka usullerine uygun hareket etmedikleri anlaşılan kooperatif müdürlerine veya bu görevi yapanlara banka tarafından işten elçektirilenler hakkında (7) gün içinde adli makamlar nezdinde kanuni takibat talebinde bulunur.

Bu kooperatiflerin ortaklarına verdikleri kefaletten dolayı alacakları masraf karşılıkları, istihbarat ücretleri ve sair her ne nam ile olursa olsun alınacak paraların âzami haddi bankaca kooperatif ortaklarından alınmakta olan faiz nisbetinin % 25 ini geçemez.

MADDE 4. — Kanun teklifinin dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Türkiye Halk Bankası ve Halk Sandıkları hakkındaki 2284 sayılı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzı maddelerin eklenmesine dair olan 5652, 6854 sayılı kanunlara ek Kanun

MADDE 1. — Teklifin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Teklifin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Esnaf ve küçük sanat erbabı tarafından vücuda getirilen teşekküller Türkiye Halk Bankası A. Ş. kredilerinden faydalandıkları takdirde Bankanın denetlemesine tabidir.

Bankaca yapılacak teftiş sonucunda mevzuat ve banka usullerine uygun hareket etmedikleri anlaşılan kooperatif müdürlerine veya bu görevi yapanlara Banka tarafından işten el çektilebilir.

Bu takdirde bankaca alâkadarlar hakkında adli makamlar nezdinde yedi gün içerisinde ta-kibatta bulunulur.

MADDE 4. — Esnaf kefalet kooperatifleri ortaklarına verdikleri kefaletten dolayı alacakları masraf karşılıkları istihbarat ücretleri ve sair her ne nam ile olursa olsun alınacak paraların âzami haddi bankaca kooperatif ortaklarından alınmakta olan faiz nisbetinin % 25 ini geçemez.

MADDE 5. — Teklifin 4 ncü maddesi 5 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Türkiye Halk Bankası ve Halk Sandıkları hakkındaki 2284 sayılı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzı maddelerin eklenmesine dair olan 5652, 6854 sayılı kanunlara ek kanun teklifi

MADDE 1. — Teklifin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Ankara, İstanbul ve İzmir Halk sandıkları, bütün malları, hak, vecibe, borç ve alacaklarıyla Türkiye Halk Bankası A. Ş. ne intikal etmiştir.

MADDE 3. — Esnaf ve küçük sanat erbabı tarafından vücuda getirilen kredi teşekkülleri ve dernekler, Türkiye Halk Bankası A. Ş. kredilerinden faydalandıkları takdirde Bankanın denetlemesine tabidir.

Bankaca yapılacak teftiş sonucunda kooperatifin veya teşekküllerin para ve para hükmünde evrak ve senetleri ve sair malları aleyhine, bilânço, zabıtname, rapor ve diğer her nevi evrak ve defterleri ve vesikaları üzerinde suç işlediği tesbit edilen müdürler veya bu görevi yapanlar, bu suçlarından dolayı Devlet memurları gibi ceza görürler.

MADDE 4. — Bu kooperatiflerin ortaklarına verdikleri kefaletten dolayı alacakları masraf karşılıkları, istihbarat ücretleri ve sair her ne nam ile olursa olsun alınacak paraların âzami haddi, ana paranın senevi % 3 ünü geçemez.

MADDE 5. — Teklifin 4 ncü maddesi 5 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

lan Halk Sandıkları yerine Türkiye Halk Bankası A. Ş. ne yatırarak karşılığında adı geçen bankanın hisse senedini alırlar.

GEÇİCİ MADDE 1. — Kaldırılan Halk Sandıkları tarafından verilmiş olan hisse senetleri, kıymetleri üzerinden Türkiye Halk Bankası hisse senetleri ile değiştirilir. Ancak mülga Ticaret Kanunu hükümlerine göre çıkarılmış olup da değerleri 500 liradan az olan hisse senetlerinin sağladıkları rey bakımından 6763 sayılı Kanunun 23 ncü maddesi hükmü mahfuzdur.

MADDE 5. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

GEÇİCİ MADDE 1. — Kanun teklifinin geçici birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Kanun teklifinin beşinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Kanun teklifinin altıncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

İçişleri Ko.

Bütçe Ko.

GEÇİCİ MADDE — Teklifin geçici 1 nci maddesi geçici madde olarak aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Teklifin geçici 1 nci maddesi geçici madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Teklifin 5 nci maddesi 6 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Teklifin 5 nci maddesi 6 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Teklifin 6 ncı maddesi 7 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Teklifin 6 ncı maddesi 7 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.